

A munkavizsga célja a Retrieverek örökletes tulajdonságainak, képzettségi szintjének, idegrendszeri stabilitásának valamint apróvadás vadászati alkalmazhatóságának vizsgálata.

A munkavizsga egész évben megrendezhető, de a Február 28. és Augusztus 1. közötti munkavizsgákon kizárólag tenyészetből származó lőtt apróvad (fácán, tőkésrése, üregi nyúl, mezei nyúl) valamint házi nyúl használható.

Munkavizsgán FCI által elismert származási lappal rendelkező kutya vezethető fel. Beteg kutyát tilos felvezetni. Szuka kutya esetében a vemhesség 30-ig napjáig vezethető fel munkavizsgán. Fő tüzelésben lévő szukák a munkavizsgán nem vehetnek részt. A munkavizsgán felvezetett kutyáknak azonosíthatónak kell lennie. Olvasható tetoválás vagy transzponder melynek meg kell egyeznie a származási lapon szereplő számmal. Azonosíthatatlan kutya nem bírálható.

A munkavizsgán felvezetett kutya értékelése 0-100 pontig terjed. A vizsgán lövést csak sörétes vadászlőfegyverből szabad leadni. A kutya testi fenyítése nem megengedett, amely a vizsgából való kizárást vonja maga után. Feladatok végrehajtása során, a kutyán sem póráz sem nyakörv nem lehet. Minden kutyának ép, lőtt vadat kell biztosítani.

Ha egy kutya egy feladatra 0 pontot kapott, nem folytathatja a vizsgát. A bíró időtartamtól függetlenül felszólíthatja a kutyavezetőt a kutya behívására, amint számára egyértelművé válik, hogy a kutya nem képes eredményesen végrehajtani a feladatot. Az eredményes vizsgához 51 pont szükséges minimálisa.

Minden feladatnál bírálati szempont: a vad felvétele (korrekt fogás), elhozása (tempó, találni akarás), átadása valamint a puhaszájúság. A munkavizsgán szabályos az átadásnak minősül, ha álló vagy ülő helyzetben végzi a kutya. Ha a kutya a felvett vadat fogásigazítás miatt teszi le, de utasítás nélkül felveszi, nem számít hibának.

1. Standard hajtás:

A hajtást lehetőleg fedett területen kell végezni, úgy, hogy a kutyák a mezőn a fedett területtől 10-15 méterrel ülnek vagy fekszenek. A kutyák mellett állnak a vezetők. A vezető nem állhat a kutya és a hajtás közé. A hajtás, vadászatot imitálva több lövéssel és hajtók segédletével történik. Minimálisan annyi lövést kell leadni a segítőknak ahány kutya van a feladatnál. A hajtást a bírók utasítására kezdik és fejezik be a segítők. Egyszerre minimum 3, maximum 6 kutya bírálható.

A helyét elhagyó, de parancsra megálló (1 m-en belül) kutya 5 pont levonást kap, másodszori beugrás vagy fékezhetetlenség esetén azonban már 0 pontot kap. A vizsgán 0 pontot szerzett kutya a vizsgát nem folytathatja. Minden parancsadás 2 pont levonással jár, legyen az kézjel vagy szóbeli parancs. A nyilvánvalóan lövésfélő, vinnyogó, helyét jelentősen elhagyó (3 méter) kutyát ki kell zárni a további munkából.

Bírálati szempontok: fegyelmezettség, stabilitás, érdeklődés. Pontozás: 15 pont.

2. Vonalhajtás II:

Ideális terület: mező, alacsony aljnövényzettel. A vadat úgy kell kihelyezni, hogy mind a kutya és a vezetője is lássa a dobásokat. Egyszerre minimum 3, maximum 6 kutya bírálható. A vezetők a bírókkal együtt hajtóvonalat alkotva egymástól olyan távolságra helyezkedjenek el (kb.: 10 m), hogy a bírók el tudják bírálni a kutya láb melletti munkáját és a vezetővel való kapcsolatot. A vadász segítő és a vad kihelyezéséért felelős segítő a hajtó vonal előtt kb. 50 m-re helyezkednek el.

A hajtás a bírók utasítására indul el. A bíró jelzésére a puskás segítő lövést ad le, a hajtóvonal előtt elhelyezkedő segítő a lövés után kidobja a lőtt szárnyasvadat (fácán, tőkésréce) a vonaltól kb.: 50 m távolságra úgy, hogy mind a vezető mind a kutya számára látható legyen az esés. Lövéskor a vonal megáll. Ezután bírói utasításra a megnevezett vezető kutyájával elhozza a vadat.

A hajtás tovább indul, majd lövéskor ismét megáll, és a következő kutya dolgozhat. Ha egy kutya nem hozza el a vadat, akkor azt a segítőnek kell felszednie. Nem számít hibának, ha a vad mögé, mellé szaladva a szelet kihasználva keresi meg a vadat.

Amelyik kutya vezényszó nélkül elhagyja vezetőjét, de 3 méteren belül meg tudja állítani és vissza tudja hívni, tovább folytathatja a hajtást, de erre a feladatra maximum 10 pontot kaphat. A másodszorra is beugró kutya, valamint a vezető kontrollja alól kikerülő, visszahívhatatlan kutya 0-pontot kap akkor is, ha behozza a vadat. A további pontokat az elkövetett hibák súlya és mértéke, alapján a bírók határozzák meg.

Kívánatos, hogy a kutya az indítás után, az esés helyét jelölve, lendületesen a helyes irányba induljon, és maximum a vad néhány méteres környezetében keresve a vadat rögtön felvegye, és azt vezetőjének minél gyorsabban vigye, és a kezébe adja.

A vezető az indítás helyéről szükség esetén (pont levonás terhe mellett) irányíthatja a kutyát. A vadtól túl nagy távolságra és túl sokáig történő keresés, illetve a túlzott irányítás szintén

pont levonást eredményez. A feladat akkor teljesített és bírálható, ha a kutya a vadat behozza. Elhozás nélkül a munka 0 ponttal értékelhető.

Bírálati szempontok: lábmunka, fegyelmezettség, stabilitás, jelölés, elhozás, orrhasználat, együttműködés a vezetővel. Pontozás: 20 pont.

3. Mezei vonszalék:

A mezei vonszalékot (mezei-, üregi-, vadas színű házi nyúl) közepes aljnövényzetű réten, 2 tompaszögű töréssel, hátszéllel, 150 lépés hosszan kell kihúzni. A vonszalék kezdetén szagkatlant kell kialakítani, úgy, hogy a bíró tépetet (szőr) tudjon mutatni a vezetőnek. A vonszalékot húzó bíró a vad letétele után továbbmenve lehetőség szerint fedett területre megy, takarásba vonul. A bíró a kutyát ne zavarja jelenlétével, de lássa a kutya viselkedését a vadnál. A másik bíró az indítás helyén tartózkodik. A vonszalék kihúzását, a szagkatlan helyét a vezető láthatja, de a kutya nem. Az indítás helye a szagkatlantól történik.

A vezető 15 méter hosszan megvezetheti a kutyáját a vonszalék nyomán, vagy kerestetéssel indíthatja kutyáját a rálövés helyéről.

Hibátlan munkát ennél a feladatnál az a kutya végez (15 pontot csak az kaphat), amelyik a szagkatlannál a vonszalék szagát felveszi, alacsonyan tartott orral annak vonalát követi, és arról nem tér le. A megtalált vadat azonnal felveszi, és vezetőjéhez viszi, majd a kezébe adja. Ha a kutya röviden túlfut a vadon és szembeszéllel keresi meg, nem hiba. Szintén nem hiba, ha az esetleges oldalszél miatt nem pontosan a vonszalékon halad, hanem annak szagnyomán, de követnie kell a vonszalék vonalát. A vonszalékról való rövid letérés majd önálló korrigálás nem hiba. Fogásigazítás nem hiba, de a többszöri vad letétele az.

Az a kutya, amelyik az indítás helyétől a kihelyezett vadat nem csapázva, hanem légszimattal vagy szemmel keresi meg, annak szabályos felvétele és elhozása esetén is maximum 5 pontot kaphat. A vezető a kutyáját 5 pont levonással kétszer az indítás helyétől újra indíthatja. Újraindításnak számít, ha a kutyát a vezető behívja, illetve az indítási helyre visszatér.

Bírálati szempontok: csapa felvétele, csapatartás, csapakövetés, törések kidolgozása, korrekt vad felvétel, behozásnál sebesség. Elhozás nélkül a vonszalék kidolgozása 0-ás osztályzatra értékelhető. A vadat kikezdő, megtépő vagy elásó kutya kizárandó.

4. Elhozás mezőről:

A feladat egy szárnyas lőtt vad (tőkésréce, fácán) elhozása közepes aljnövényzettel fedett területről, hát vagy oldalszélben. A lőtt vadat az indítás helyétől kb.: 50 méterre, a bíró által jól meghatározható területre helyezik ki. Sem a kutya, sem a vezető nem láthatja a kihelyezést. A kihelyezésre kerülő vadfajt a bírók határozzák meg, mely minden kutya esetében azonos.

A vezető a vad irányába küldi a kutyát, majd a bíró által meghatározott a területen tartva keresteteti, lehetőleg jó széllel. A vezető az indítási helyet nem hagyhatja el, mert az pontlevonással jár.

A feladat során összesen 2 újraindítás megengedett, 5 pont levonásával. Újraindításnak számít, ha a kutyát a vezető behívja, illetve az indítási helyre visszatér.

Hibátlan munkát ennél a feladatnál az a kutya végez (20 pontot csak az kaphat), amelyik kutya lendületesen megy a kijelölt területre, végig a bíró által meghatározott keresendő területen tartható és a területet, rövid idő alatt lekeresi. A kutyán látszik a találni akarás és maximálisan együtt működik a vezetőjével. A vadat jó iramban viszi a vezetőjéhez.

Az a kutya, amelyik kikerül vezető kontrollja alól, a bíró által megjelölt területet jelentős mértékben elhagyja és oda a vezető a bírói utasítására sem tudja visszairányítani, 0-pontot kap akkor is, ha ezt követően behozza a vadat.

A további pontokat az elkövetett hibák súlya és mértéke alapján a bírók határozzák meg. Elhozás nélkül a munka 0 ponttal értékelhető.

Bírálati szempontok: irányíthatóság, együttműködés a vezetővel, orrhasználat, találni akarás.

5. Elhozás nádból jelöléssel, mélyvízi elhozás jelöléssel:

A lőtt vadat (tőkésréce) 15-20 méter távolságra, lehetőleg vízállásos náddal benőtt területre kell bedobni. A kihelyezést (dobást) közvetlenül megelőzően egy lövést kell leadni. A kutya és vezetője lássa a dobást. Kívánatos, hogy a nádas széle, ahová a récét dobták és az indítási hely között is legyen legalább 15-20 méter távolság.

A lőtt vadat (tőkésréce) legalább 25-30 méter távolságra a nyílt vízfelületre kell dobni. A kihelyezést (dobást) közvetlenül megelőzően egy lövést kell leadni. A kidobás történhet segítők által a partról, illetve csónakból.

A kutyát és a vezetőt a vízparttól 5-10 méter távolságra kell felállítani, hogy mindketten lássák a lőtt vadak vízre esésének helyét. A feladat során a kutyán nem lehet nyakörv, sem póráz. A lőtt vadakat egymáshoz viszonyítva 60-90 szögben kell elhelyezni.

A vezető a partról indítja a kutyát mélyvízi elhozásra, a bíró utasítására. A behozást követően a fedett, nádas területre küldi a kutyát a bíró utasítására.

Egy újraindítás megengedett. Újraindításnak számít, ha a kutyát a vezető behívja, illetve az indítási helyre visszatér. Nem számít újraindításnak, ha a kutya kijön a nád szélére, de a vezető parancsára azonnal visszamegy.

Hibátlan munkát ennél a feladatnál az a kutya végez (30 pontot csak az kaphat), amely a lőtt vadakat önállóan vagy minimális segítséggel találja meg, jól jelöl, lendületesen megy be vízbe

és a nádba és ott kitartóan keres, majd megtalálás után a legrövidebb úton, jó tempóval viszi a vezetőjéhez.

Ha a kutya a vadat behozás közben fogásigazítás céljából teszi le, az nem hiba, de az pontlevonással járó hiba, ha a kutya a vadat a vízből, nádból kijövet menet közben leteszi, attól eltávolodik, illetve csak a vezető utasítására veszi fel újra.

A pontszámokat az elkövetett hibák súlya és mértéke alapján a bírók határozzák meg. Elhozások nélkül a munka 0 pontra értékelendő, tehát mindkét lőtt vadat be kell hozni a kutyának.

Bírálati szempontok: jelölés, találni akarása, a nádban való önálló keresés, gyorsasága, viselkedése vaddal, együttműködés a vezetővel, orrhasználát valamint a vad kézbe történő átadása.

Kizáró okok

- agresszivitás emberrel vagy a többi kutyával szemben
- fékezhetetlenség, a vezető kezéből tartósan való kikerülés
- vad rágása, tépése, elásása
- lövés féltés, folyamatos, zavaró nyüszítés, ugatás
- kemény szájság
- apportírozás megtagadása
- vízbe menetel megtagadása
- vadcsere, behozási sorrend felcserélése
- bármely feladatra kapott 0 pont

Pontozás

Feladat	Maximális pontszám
1. Standard hajtás	15
2. Vonalhajtás jelöléssel	20
3. Mezei vonszalék	15
4. Elhozás mezőről, kerestetéssel	20
5. Elhozás nádasból, nyílt vízről jelöléssel	30
Összesen:	100 pont